

แบบทดสอบความพร้อม

ความหมาย

แบบทดสอบความพร้อม (Readiness Test) เป็นแบบทดสอบที่สำรวจเด็กว่ามีความพร้อมที่จะเริ่มต้นเรียนได้หรือจะชลอการเรียนไว้ก่อน

ความเป็นมา

แนวความคิดในเรื่องความพร้อมในการเรียนของเด็กเล็กเกิดจากความคิดของ ฌอง ฌาคส์ รูสโซ (Jean Jaques Rousseau) ผู้เป็นนักการศึกษาชาวฝรั่งเศส เป็นผู้ที่เน้นว่าการศึกษาดูต้องให้เป็นไปตามธรรมชาติของผู้เรียน โดยเสนอว่าการจัดการศึกษาที่จะให้เด็กได้เติบโตตามธรรมชาติ ควรจัดการศึกษาเมื่อมีความพร้อมที่จะเรียน จากการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาและนักจิตวิทยาเห็นว่าความพร้อมเป็นสิ่งสำคัญในการเริ่มเรียนของเด็ก หากเด็กยังไม่มีความพร้อมถ้าได้รับการบังคับและเร่งรัดมากเกินไปจะเป็นผลเสียมากกว่าผลดี อาจจะทำให้เด็กไม่ชอบการเรียนในขั้นต่อไป ความพร้อมหรือความสามารถของเด็กก่อนจะเริ่มเรียนนั้นย่อมมีความสัมพันธ์กับความเจริญทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ความเจริญด้านใดด้านหนึ่งย่อมไม่ทำให้เด็กเกิดความพร้อมที่จะเรียนได้ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยประกอบอื่น ๆ อีกอย่างน้อย 7 ประการที่จะสัมพันธ์กับความพร้อมที่ในการเรียนของเด็กดังนี้

1. ความสนใจที่จะอ่านหนังสือ
2. การมีประสบการณ์กว้างขวาง
3. การรู้จักใช้ความคิดของตัวเอง
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ
5. ความสามารถในการจำ เช่น คำศัพท์

คำสนทนา

6. ความสามารถจำแนกหรือแยกแยะสิ่งๆ เหมือนกันหรือต่างกัน

7. ความมั่นคงทางอารมณ์อย่างเพียงพอ

นอกจากนั้นเด็กจะเรียนได้อย่างมีความหมายก็ต่อเมื่อ เด็กมีสุขภาพดี มีการปรับตัวดี มีวุฒิภาวะพอเพียง มีความสนใจในการศึกษาชื่อ เกอร์เบอร์ริช (Gerberich) ได้เสนอข้อคิดว่าเด็กอายุ 6 ปี อาจจะไม่มีความพร้อมที่จะเรียนหนังสือก็ได้แต่ในขณะเดียวกันเด็กที่อายุต่ำกว่า 6 ปี อาจจะมีความพร้อมที่จะเรียนหนังสือก็ได้

จากความเป็นมาจะเห็นได้ว่า นักการศึกษาและนักจิตวิทยาต่างเน้นถึงความสำคัญในเรื่องของความพร้อมในการเรียน แต่การที่จะถืออายุเป็นหลักก็ไม่ใช่อัยยืนยันทางความพร้อม เพราะมีองค์ประกอบอื่นๆ ที่นำมาพิจารณาด้วย ว่าเด็กพร้อมที่จะเรียน

การเรียนของเด็กตอนแรกเริ่มนั้น ส่วนใหญ่เริ่มต้นจากการอ่านหนังสือเป็นประการสำคัญ ศาสตราจารย์ ดร. ละม้ายมาศ ศรีทนต์ อดีตผู้อำนวยการสถาบันระหว่างชาติ สำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก และรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ให้ความเห็นว่า “การอ่านนั้นเป็นเรื่องที่น่าเห็นใจเด็กเพราะเด็กจะเรียนได้อย่างลำบากยิ่ง ครูอย่าคาดหวังว่าเด็กจะเรียนรู้ได้เร็ว เด็กมีประสบการณ์มาน้อยไม่คุ้นเคยกับสัญลักษณ์ มีประสบการณ์รู้ไม่เจริญเท่ากับผู้ใหญ่ การสอนอ่านจึงต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษ” นั่นคือต้องมีการเตรียมความพร้อมเด็กก่อน

แนวทางในการวัดความพร้อม

มีนักจิตวิทยาและนักวัดผล ได้สร้างแบบทดสอบความพร้อม เพื่อจะวัดเด็กก่อนเข้าเรียนโดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา มีแบบทดสอบความพร้อม

- เช่น 1. Gates Reading Readiness Test
2. Metropolitan Readiness Test
3. Lee Clark Readiness Test

แบบทดสอบเหล่านี้สร้างตามความคิดของ เกทส (Gates) นักการศึกษาชาวอเมริกัน เสนอว่า ถ้าจะวัดความพร้อมของเด็ก ควรวัดสมรรถภาพต่างๆ ดังนี้

1. ความสามารถทางภาษา (verbal)
2. การรับรู้ทางประสาทหู (hearing)
3. ความถนัดในการใช้มือ (handedness)
4. ความสามารถทางด้านสายตา (vision)
5. การพูด (speech)
6. สุขภาพและพลังกำลัง (health and vigor)
7. ความมั่นคงด้านอารมณ์ (emotional stability)

ดร. ประมวญ คิดคินสัน ผู้ที่เป็นทั้งนักจิตวิทยาและนักการศึกษาและอุทิศตนให้แก่วงการศึกษามาโดยตลอด ได้ให้ความเห็นว่า “การเรียนรู้ของเด็กซึ่งติดตัวมาจากบ้าน จะเป็นประโยชน์ต่อการเริ่มเรียนเป็นอย่างมาก ถ้าเด็กมีพื้นฐานดีมาจากบ้านก่อนจะเข้าโรงเรียนเด็กก็พร้อมจะรับการสอน ดังนั้น อาจจะทำวัดความพร้อมของเด็กโดยสังเกตจาก

- (1) เด็กเล่าเรื่องสถานที่ที่เขารู้จักและคุ้นเคยได้
- (2) มีภาษาสื่อเข้าใจง่าย
- (3) มีความตั้งใจในการฟัง
- (4) มีความอยากจะทำหนังสือ
- (5) มีความสามารถในการกำหนดความรู้เกี่ยวกับทิศทาง”

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการปี 2521 ซึ่งมีผลบังคับใช้กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้กำหนดการวัดความพร้อมก่อนที่เด็กจะเข้าเรียน ดังนี้

1. การสังเกตและจำแนกสิ่งต่างๆ ตามรูปร่างขนาด และสี
2. การบอกตำแหน่งของสิ่งของ
3. การเปรียบเทียบจำนวนโดยจับคู่หนึ่งต่อหนึ่ง
4. การเปรียบเทียบขนาดและรูปร่างของสิ่งของ
5. การเปรียบเทียบน้ำหนัก
6. การเปรียบเทียบความยาวและความสูง
7. ฝึกลีลาในการเขียนเส้นตามแบบที่กำหนด

ปี พ.ศ. 2520 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิตรทองชั้น ได้สร้างแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนเป็นแบบทดสอบที่สามารถใช้กับเด็กที่ไม่เคยเรียนหนังสือมาก่อน แบบทดสอบนี้มีคะแนนเต็ม 100 คะแนน มีคู่มือแนะนำในการสอบและการให้คะแนนไว้ ได้กำหนดการวัดความพร้อมไว้ 8 ด้าน คือ

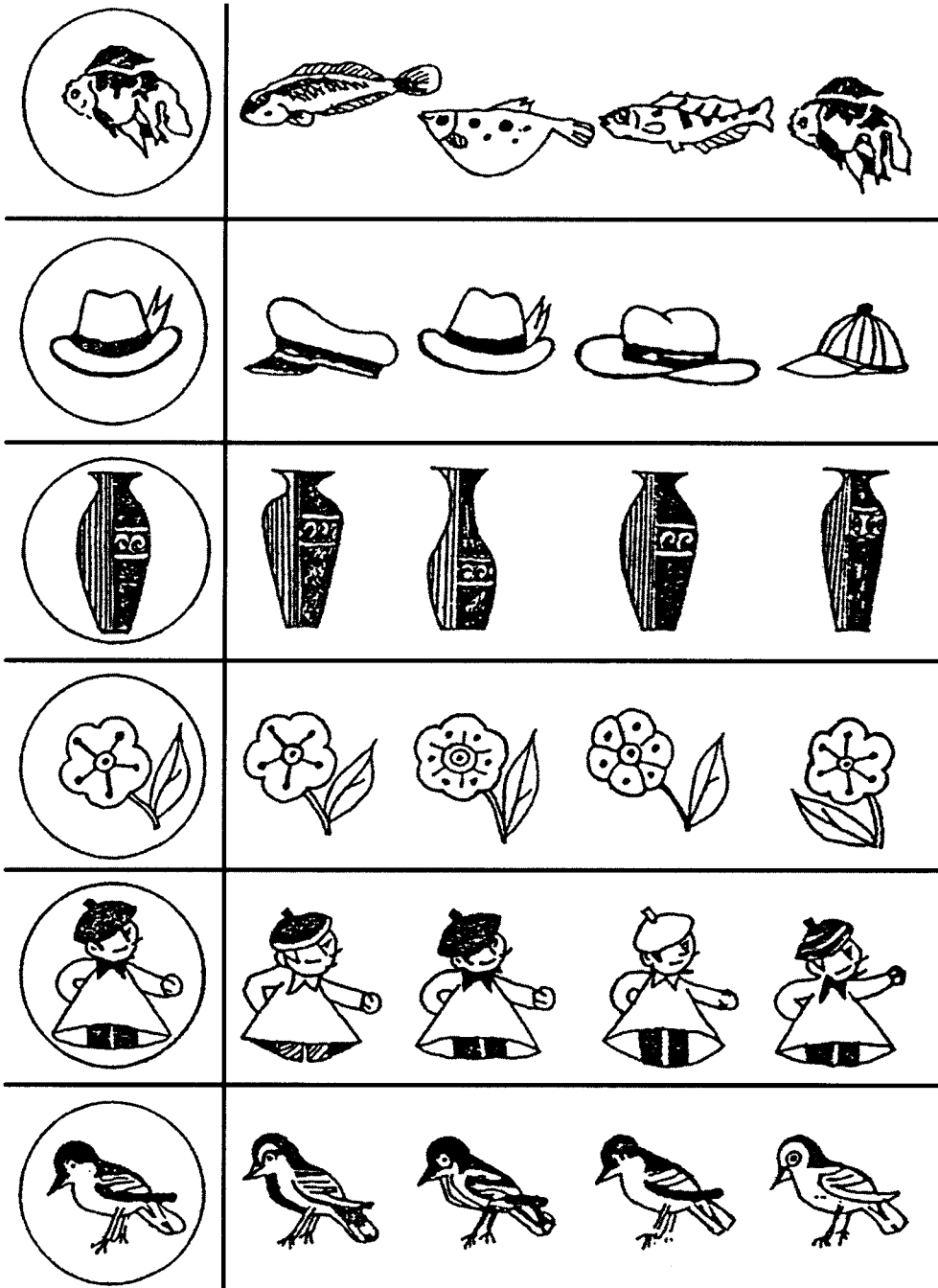
1. ความเข้าใจด้านภาษา
2. การเปรียบเทียบ
3. ความคิดด้านตัวเลข
4. คำศัพท์
5. การแก้ปัญหา
6. ความสามารถทางการได้ยินและการเห็น
7. การบังคับกล้ามเนื้อ
8. การลอกตามแบบ

โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้สร้างแบบทดสอบวัดความพร้อมของนักเรียนเพื่อใช้ในการคัดเลือกเข้าเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

ตัวอย่างข้อสอบความพร้อม

ตัวอย่างข้อสอบความพร้อมจากแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนของ ผศ.ดร.พิตร ทองชั้น มีดังนี้

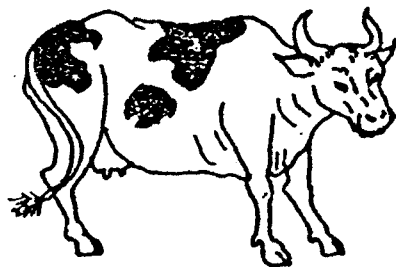
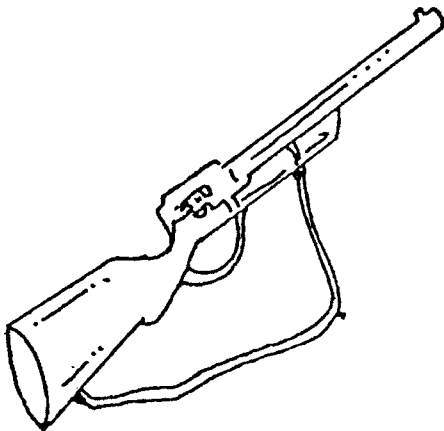
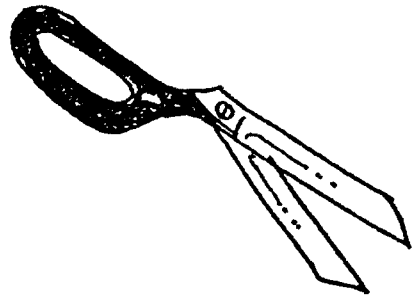
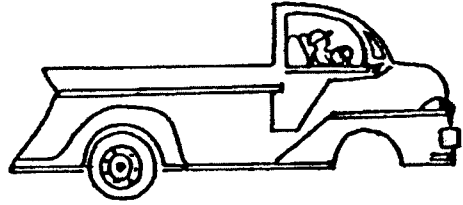
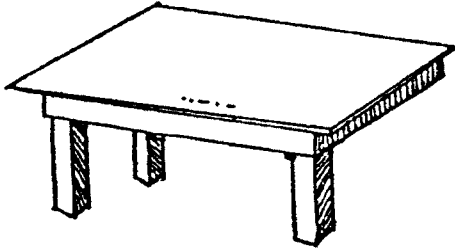
สมรรถภาพการรับรู้ทางสายตา (Perception)

หมายเหตุ จากข้อสอบนี้ผู้ดำเนินการสอบ ต้องอ่านคู่มือการสอบให้เข้าใจแล้วจึงดำเนินการสอบเช่นข้อแรก จะต้องใช้คำพูดว่า

1. ปลาตัวไหนเอ๋ยเหมือนกับปลาในวงกลม
2. หมวกใบไหนเอ๋ยเหมือนกับหมวกในวงกลม

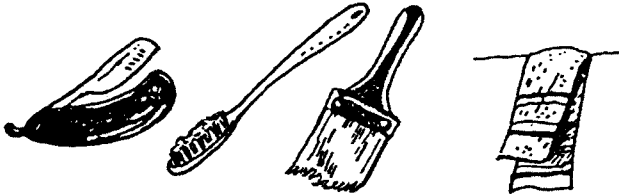

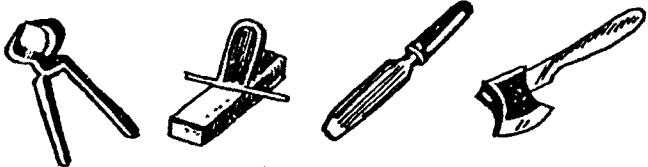

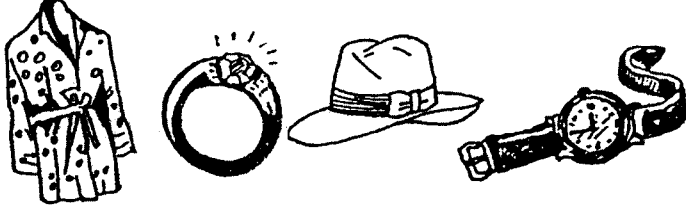

สมรรถภาพด้านมิติสัมพันธ์ (Space)

หมายเหตุ

ให้นักเรียนขีดกากบาทในส่วนที่หายไปของรูปภาพผู้ดำเนินการสอบจะต้องให้เด็กทำทีละภาพ โดยมีผู้ช่วยคอยดูแล้วว่าเด็กได้ทำข้อสอบตรงกับที่ข้อสอบกำหนดให้ทำ

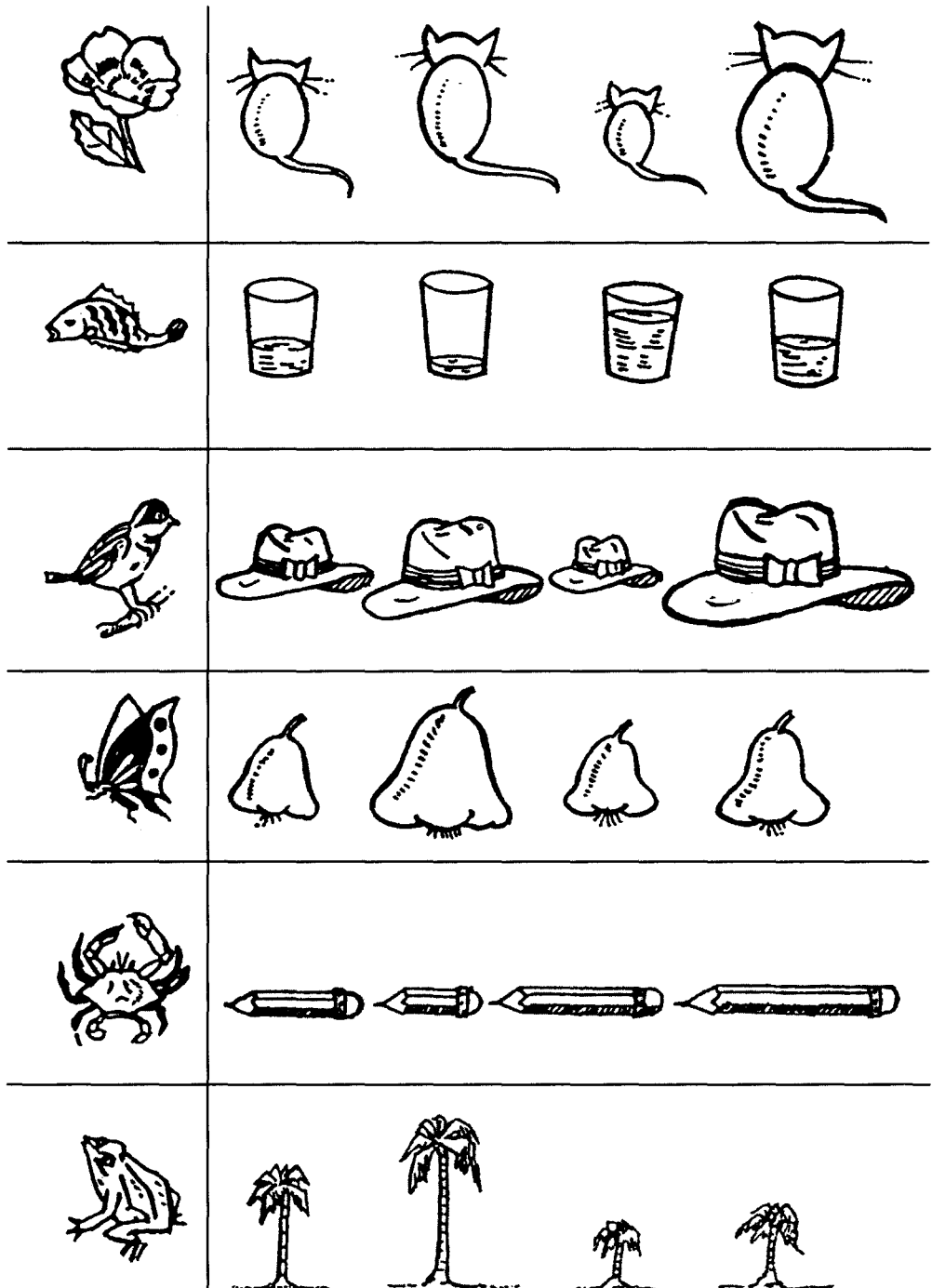
สมรรถภาพด้านเหตุผล (Reasoning)

หมายเหตุ

แต่ละข้อจะมีคำถามแตกต่างกัน ที่เด็กจะต้องใช้เหตุผลในการตอบ เช่น ครูจะต้องใช้คำ
 คำพูดว่า ข้อสับปะรด “เมื่อนักเรียนรู้สีกร้อน จะใช้อะไร”
 ข้อชมพู “เมื่อนักเรียนจะแปรงฟัน จะใช้อะไร”

สมรรถภาพด้านปริมาณหรือจำนวน (Number)

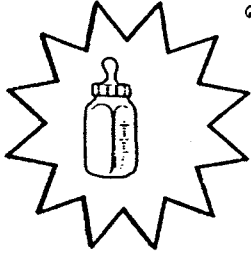

หมายเหตุ

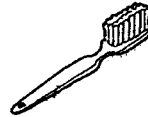
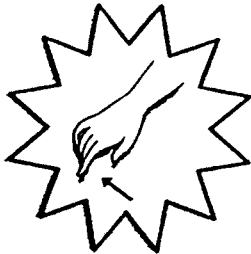
ผู้ดำเนินการสอบจะต้องใช้คำถามตามคู่มือ ดังนี้
 ข้อดอกไม้ “แมงตัวไหนที่ตัวเล็กที่สุด”
 ข้อปลา “แก้วน้ำใบไหนที่มีน้ำมากที่สุด”

ตัวอย่างข้อสอบ จากหนังสือ วัดความพร้อมเด็กฉลาด เล่ม 3
 (สำหรับเด็กอนุบาล 3) เหตุผลทางภาษา ของผศ.ดร.พิตร ทองชั้น

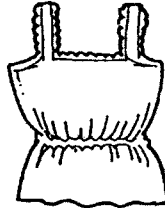
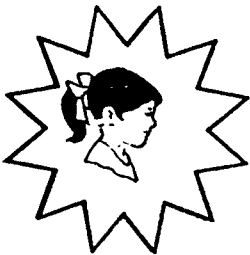
๓. อะไรเอ่ยที่คู่กับ ขวดนม

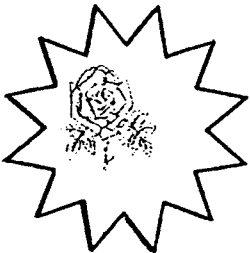
๔. อะไรเอ่ยที่ใช้คู่กับ นิ้วมือ

๕. สิ่งไหนเอ่ยที่ใช้คู่กับ ผู้หญิง

๖. อะไรเอ่ยที่คู่กับ ดอกไม้

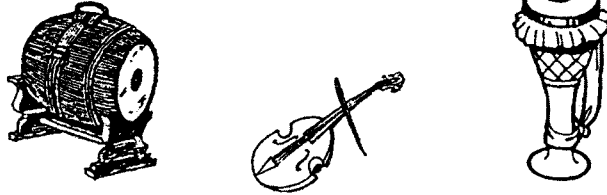

ด้านเหตุผล (ไม่เข้าพวก)

๓. สัตว์ตัวไหนเอ่ยไม่เข้าพวก

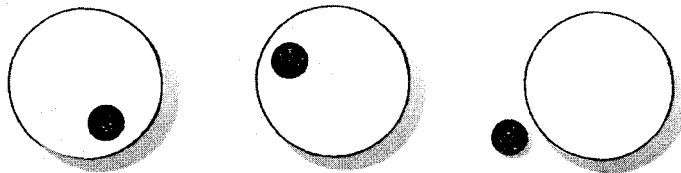
๔. เครื่องดนตรีชนิดไหนเอ่ยไม่เข้าพวก

๕. สิ่งไหนเอ่ยไม่เข้าพวก

๖. รูปไหนเอ่ยไม่เข้าพวก

ประโยชน์ของแบบทดสอบความพร้อม

1. ช่วยให้ครูสามารถตัดสินใจว่าจะเริ่มต้นสอนเด็กในชั้นตอนใด ที่จะทำให้เด็กเรียนในโรงเรียนไปได้ด้วยดี

2. ทำให้ครูสามารถจัดชั้นเรียน แบ่งระดับว่ากลุ่มใดมีความพร้อมมากน้อยต่างกันอย่างไรทำให้ตรงกับความสามารถของผู้เรียน

3. ทำให้ผู้เรียน เรียนได้อย่างมีความสุขตรงกับความสามารถของตนเอง เป็นแนวทางการพัฒนาได้ถูกต้อง

4. ผลจากการสอบวัดความพร้อม นำมาใช้จัดโปรแกรมการศึกษาพิเศษให้กับเด็กบางคนหรือบางกลุ่มได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความพร้อมของเด็กคนนั้นหรือกลุ่มนั้น ๆ

พิตร ทองชั้น

บรรณานุกรม

พิตร ทองชั้น. **หลักการวัดผล.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์ 2522.

_____. **แบบทดสอบความพร้อมในการเรียน.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว 2531.

_____. **แบบวัดความพร้อมเด็กฉลาดเล่ม 3.** กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์ 2535.

Anastasi, Anne. **Psychology Testing.** 3rd ed. New York ; the Macmillan co. 1965.